

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«Донбаський державний педагогічний університет»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова вченої ради С. О. Омельченко

(протокол № 1 від «30» серпня 2017 р.)

Ректор _____ С. О. Омельченко

(наказ № 728 від «31» серпня 2017 р.)

ОСВІТНЯ (ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА)
ПРОГРАМА
«ПСИХОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти	магістр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія

м. Слов'янськ, 2017 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

1. Солодухова Ольга Георгіївна –
доктор психологічних наук зі спеціальності 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія (053 Психологія), професор – завідувач кафедри психології;
2. Степаненко Лариса Вікторівна –
кандидат психологічних наук зі спеціальності 19.00.01 – загальна психологія, історія психології (053 Психологія), доцент – доцент кафедри психології;
3. Свіденська Галина Миколаївна –
кандидат психологічних наук зі спеціальності 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія (053 Психологія), доцент – доцент кафедри психології;
4. Осика Ольга Вікторівна –
кандидат психологічних наук зі спеціальності 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія (053 Психологія), доцент – доцент кафедри прикладної психології.

При розробці освітньої програми використовувалися наступні нормативні документи та методичні рекомендації:

1. Закон України «Про вищу освіту» № 1556-VII від 1 липня 2014 року / Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 37-38. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 / [розроб. : М. Гаврицька та ін.]. – К. : Соцінформ, 2010. – 746 с.
3. Національна рамка кваліфікацій / Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29 квітня 2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG): / Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти; Європейський союз студентів; Європейська асоціація університетів; Європейська асоціація закладів вищої освіти; Конфедерація європейського бізнесу «БІЗНЕСЄВРОПА»; Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти. – Єреван, 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf.
6. International Standard Classification of Education ISCED-F (МСКО-Г) 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.

1. Профіль освітньої програми «Психологія» спеціальності 053 Психологія

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний вищий навчальний заклад «Донбаський державний педагогічний університет»; факультет психології, економіки та управління; випускова кафедра – кафедра психології
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр психології. Психолог, викладач психології
Офіційна назва освітньої програми	«Психологія» другого (магістерського) рівня спеціальності 053 Психологія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний ступінь, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат УД № 05006857, термін дії до 01.07.2024 р. Рішення АКУ, прот. № 133 від 27.12.2018 р.
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQE-LLL-8 рівень
Передумови	Наявність ступеня бакалавра, (спеціаліста, магістра за іншою спеціальністю) (за умовами вступу до ВНЗ України та Правилами прийому до ДДПУ в рік вступу).
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	до 31.12.2018 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.ddpu.edu.ua
2 - Мета освітньої програми	
Метою освітньо-професійної програми підготовки фахівців на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія є формування загальних, спеціальних (професійних) компетентностей, необхідних для успішного здійснення освітньої, науково-дослідницької та дослідницько-інноваційної діяльності студентів.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність,	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки Спеціальність: 053 Психологія Об'єкт вивчення: психічні явища, закономірності їх

<p>спеціалізація (за наявності))</p>	<p>виникнення функціонування та розвиток; поведінка, діяльність, учинки; взаємодія людей у малих і великих соціальних групах; психофізіологічні процеси та механізми, які лежать в основі різних форм психічної активності.</p> <p>Цілі навчання: набуття фундаментальних знань про природу, функції та механізми психіки, про методи дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності з урахуванням загальнолюдських цінностей та норм професійної етики психолога.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: поняття психіки, свідомого і несвідомого, поведінки, діяльності, вчинку, спілкування, особистості, індивідуальності; концепції та теорії, що розкривають закономірності виникнення, розвитку та функціонування психіки; психологічні особливості життєвого шляху особистості, взаємодії людей у малих і великих соціальних групах; міжгрупової взаємодії тощо.</p> <p>Методи, методики та технології: володіти методами теоретичного та емпіричного дослідження, валідними, стандартизованими психодіагностичними методиками, методами аналізу даних, технологіями психологічної допомоги (тренінгові, психотерапевтичні, просвітницькі, консультаційні, психодіагностичні та інші залежно від спеціалізації).</p> <p>Інструменти та обладнання: здатність використовувати різноманітні психологічні прилади, комп'ютерну техніку, мережеві системи пошуку та обробки інформації; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; мультимедійне обладнання; програми статистичної обробки та візуалізації даних, що дозволяють досягати цілей навчання та професійного розвитку.</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма орієнтована на осіб, які бажають засвоїти освітню програму вищої освіти за другим (магістерським) рівнем зі спеціальності 053 Психологія.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Освітньо-професійна програма вищої освіти підготовки студентів другого (магістерського) рівня зі спеціальності 053 Психологія спрямована на дослідження становлення теоретичного та</p>

	<p>методологічного фундаменту психології, закономірності розвитку психології як самостійної галузі знань, вивчення сучасної наукової парадигми знань психології та здійснення психологічних досліджень.</p> <p>Ключові слова: психологія, психологічні підходи, соціально-психологічні підходи, ефективне спілкування, психологічний та психотерапевтичний вплив.</p>
Особливості програми	<p>Освітньо-професійна програма вищої освіти підготовки студентів другого (магістерського) рівня зі спеціальності 053 Психологія спрямована на вивчення теоретичних курсів, що забезпечують практичну реалізацію дослідницько-експериментальної роботи в галузі психології; розробку психологічних прогнозів; соціально-психологічних проектів; успішне здійснення психологічної інтервенції, психологічних та психотерапевтичних впливів.</p>
4 - Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Викладацька та науково-методична діяльність у галузі загальної освіти; науково-дослідна діяльність у галузі психології. Програма магістратури спрямована на засвоєння всіх видів професійної діяльності, до яких готується випускник.</p> <p>Сферами професійної діяльності випускників, що засвоїли освітньо-професійну програму підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня із спеціальності 053 «Психологія», є заклади системи загальної та вищої освіти; органи управління освітою різного типу; науково-дослідні організації, пов'язані з розв'язанням проблем психологічної науки; соціально-культурні проекти і програми.</p> <p>Магістр психології має право обіймати такі посади відповідно до чинного Національного класифікатора професій України ДК 003 : 2010:</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1229.6 Завідувач центральної психолого-медико-педагогічної консультації; – 1229.7 Завідувач психолого-медико-педагогічної консультації; – 1229.7 Начальник центру (психологічного забезпечення, соціально-трудової реабілітації

	<p>дорослих, з надання соціальних послуг тощо);</p> <ul style="list-style-type: none"> – 1232 Головний психолог; – 1232 (24054) Начальник лабораторії соціології та психофізіології праці; – 1483 Менеджер (управитель) у соціальній сфері; – 2340 Консультант психолого-медико-педагогічної консультації; – 2340 Консультант центральної психолого-медико-педагогічної консультації; – 2429 Експерт-психолог судовий; – 2445.1 Молодший науковий співробітник (психологія); – 2445.1 Науковий співробітник-консультант (психологія); – 2445.1 (23667) Науковий співробітник (психологія); – 2445.2 Практичний психолог; – 2445.2 (24459) Психолог; – 2310.2 Викладач вищого навчального закладу.
Подальше навчання	Мають право продовжувати навчання на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти.
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудований на принципах особистісно-орієнтованого навчання, студентсько-центрованого навчання, самонавчання, проблемно-орієнтованого навчання, дистанційного навчання, на основі компетентнісного, системного, інтегративного підходів.
Оцінювання	Загальне оцінювання роботи студентів другого (магістерського) рівня за спеціальністю 053 Психологія здійснюється за результатами проміжного та підсумкового контролю у вигляді екзаменів, заліків, практики.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	ІК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК-1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-2. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.</p>

	<p>ЗК-3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК-4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК-5. Цінувати та поважати різноманітність і мультикультурність.</p> <p>ЗК-6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК-8. Здатність розробляти та управляти проектами.</p> <p>ЗК-9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.</p> <p>ЗК-10. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК-1. Здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем психологічної науки та / або практики.</p> <p>ФК-2. Самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження з елементами наукової новизни та / або практичної значущості.</p> <p>ФК-3. Обирати і застосовувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності.</p> <p>ФК-4. Здійснювати практичну діяльність (тренінгову, психотерапевтичну, консультаційну, психодіагностичну та іншу залежно від спеціалізації) з використанням науково верифікованих методів та технік.</p> <p>ФК-5. Організовувати та реалізовувати просвітницьку та освітню діяльність для різних категорій населення у сфері психології.</p> <p>ФК-6. Налагоджувати та підтримувати контакти з фаховими спільнотами, ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах.</p> <p>ФК-7. Приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>ФК-8. Оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.</p> <p>ФК-9. Дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.</p> <p>ФК-10. Аналізувати і впроваджувати у практику</p>

результати наукових і прикладних досліджень.

7 - Програмні результати навчання

«Запам'ятовування, знання»

ПРН 1. Знання предметної області та розуміння професійної діяльності.

ПРН 2. Знання методології та теоретичних проблем психології, методологічних основ наукового дослідження та професійної практики.

ПРН 3. Знання теоретико-методологічних підходів щодо гуманізації та технологізації вищої освіти.

ПРН 4. Знання шляхів та засобів психологічної допомоги, психологічних методів та технологій.

ПРН 5. Знання принципів організації та функціонування психологічної служби в освіті.

«Розуміння»

ПРН 6. Ідентифікувати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про перескєрування, звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН 7. Будувати програми наукового-психологічного дослідження, алгоритмізувати психологічну діагностику та психологічну допомогу.

ПРН 8. Аналізувати, узагальнювати й комплексно поєднувати психологічні теорії, експериментальні дослідження, досягнення сучасної психологічної практики.

ПРН 9. Інтерпретувати феномени, механізми і закономірності з предметної області, психологічної практики та освітнього процесу.

ПРН 10. Виокремлювати та критично осмислювати актуальні проблеми розвитку сучасної системи освіти, моделювати інноваційне освітнє середовище та конструювати зміст, форми, методи і засоби навчання у вищій школі.

«Уміння та застосування знань»

ПРН 11. Здійснювати пошук, опрацювання та аналіз професійно важливих знань з різних джерел з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 12. Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів.

ПРН 13. Узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки, робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій.

ПРН 14. Розкривати сутність психологічних явищ, аналізувати шляхи вирішення проблем в умовах суперечливих вимог дослідницько-професійної

діяльності.

ПРН 15. Забезпечувати психологічну допомогу, психологічний супровід засобами різних видів психологічної практики.

ПРН 16. Здійснювати науковий менеджмент та адміністрування, виконувати посадові обов'язки з управління освітнім процесом, використовувати державні документи з питань виховання та освіти.

«Аналіз» та «синтез»

ПРН 17. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

ПРН 18. Аналізувати, узагальнювати й комплексно поєднувати психологічні теорії, експериментальні дослідження, досягнення сучасної психологічної практики.

«Оцінювання» та «створення (творчість)»

ПРН 19. Вирішувати складні фахові завдання (практичні та дослідницькі) з опорою на доступні ресурси.

ПРН 20. Самостійно і творчо опрацьовувати, аналізувати і представляти результати професійної діяльності та наукового дослідження сучасними засобами інформаційних технологій.

ПРН 21. Модефікувати та створювати нові соціально-психологічні проекти за допомогою інформаційно — комунікативних технологій.

ПРН 22. Модефікувати та створювати нові психодіагностичні, психокорекційні методи і технології, засоби психотерапевтичного впливу на особистість.

«Комунікація»

ПРН 23. Втілювати результати наукового пошуку у практичну діяльність.

ПРН 24. Вести перемовини з колегами, доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН 25. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН 26. Використовувати мовний потенціал в умовах надання психологічної допомоги, формувати власний стиль професійного спілкування.

«Автономія та відповідальність»

ПРН 27. Розробляти програми психологічних інтервенцій (тренінг, психотерапія, консультування, тощо), провадити їх в індивідуальній та груповій роботі, оцінювати якість.

	<p>ПРН 28. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.</p> <p>ПРН 29. Здатність до створення навчальних, тренінгових і контрольних програм, авторської участі у підготовці навчальної літератури й навчально-методичних посібників.</p> <p>ПРН 30. Планувати і вирішувати завдання власного професійного та особистісного розвитку.</p>
8 - Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	<p>Підготовку студентів на другому (магістерському) рівні вищої освіти за спеціальністю 053 Психологія здійснюють випускова кафедра психології та кафедра прикладної психології, до складу яких входить:</p> <p>1 доктор психологічних наук, професор; 1 кандидат психологічних наук, професор; 7 кандидатів психологічних наук, доценти; 1 кандидат педагогічних наук, доцент.</p> <p>Усі науково-педагогічні працівники мають науковий ступінь і вчене звання, які забезпечують формування професійних компетентностей здобувачів другого (магістерського) рівня із спеціальності 053 «Психологія».</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічна база дозволяє забезпечити успішну організацію освітнього процесу для занять здобувачів спеціальності 053 «Психологія». Всього 18 приміщень (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо), серед них аудиторії (загальною площею 568,2 м²) – 3 потокових аудиторій (на 40–60 посад. м.), 15 групових аудиторій (по 20–30 посад. м.), з них мультимедійні, комп'ютерні та навчально-дослідна лабораторії (загальною площею 241,5 м²).</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Викладачами університету розроблені навчальні та робочі програми з усіх дисциплін, передбачених навчальним планом спеціальності 053 «Психологія» ступеню магістр, які складені відповідно до вимог ОПП та з урахуванням кредитно-трансферної системи організації навчального процесу та затверджені на засіданні випускової кафедри та Навчально-методичній раді ДДПУ.</p> <p>Зміст підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня із спеціальності 053 «Психологія» обумовлюється системою розроблених в університеті</p>

та узгоджених в установленому порядку навчально-методичних комплексів з дисциплін. Практичні заняття проводять у спеціалізованих кабінетах з використанням устаткування, пристосованого до умов навчального процесу. Навчально-методичне забезпечення практичних занять викладачами кафедри підготовлено з урахуванням специфіки занять із застосуванням новітніх технологій. Обсяг фондів навчальної і наукової літератури складає достатню кількість примірників.

З метою організації вивчення сучасних інформаційних систем, впорядкування університетської мережі та організації підключення структурних підрозділів університету до мережі Internet, створено загальноуніверситетську лабораторію Internet-технологій. Цей підрозділ забезпечує роботу загальноуніверситетської локальної мережі, яка має вихід до Інтернету, і яка об'єднує локальні мережі комп'ютерних класів та комп'ютери деканатів, кафедр і навчальних лабораторій. В обов'язки лабораторії Internet-технологій входить також підтримка офіційного сайту університету – www.ddpu.edu.ua, розташованого на сервері університету, на якому розміщена інформація про основні напрями діяльності університету.

9 - Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	—
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх партнерських угод (договорів) про співробітництво між ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет» та закладами освіти зарубіжних країн-партнерів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	—

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми «Психологія»

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практика)	Кількість кредитів	Форма контролю
Обов'язкові компоненти ОП			
Цикл дисциплін загальної підготовки			
ОК1	Філософія освіти і науки	4	екзамен
ОК2	Університетські студії	3	залік
ОК3	Іноземна мова	3	залік
ОК4	Методика викладання психології у вищій школі	5	екзамен
ОК5	Педагогіка вищої школи	4	екзамен
Цикл дисциплін фахової (професійно-практичної) підготовки			
ОК6	Психологія паблік рілейшнз	3	залік
ОК7	Реабілітаційна психологія	4	екзамен
ОК8	Психологія масової поведінки	4	екзамен
ОК9	Психологія травмуючих ситуацій	4,5	екзамен
ОК10	Психологія організацій	3	залік
ОК11	Психогенетика	3	залік
ОК12	Глибинна психологія	4	екзамен
ОК13	Соціальні моделі психокорекційної роботи	4,5	екзамен
ОК14	Теоретико-методологічні проблеми психології	5	екзамен
ОК15	Психологічна служба	5	екзамен
ОК16	Психологія вищої школи	4,5	екзамен
ОК17	Психологія творчості	3	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент		66,5 кредитів ЄКТС	
Вибіркові компоненти ОП			
ВБ1.1.	Інтелектуальна власність / Авторське право і суміжні права	3	залік
ВБ1.2.	Сучасні інформаційні технології / Сучасні технології захисту інформації	3	залік
ВБ2.1.	Управління закладами освіти/ Управління якістю освіти в НЗ	3	залік
ВБ2.2.	Охорона праці в галузі освіти та життєзабезпечення в надзвичайних станах/ Безпека організації навчально-виховного процесу	4	екзамен
ВБ2.3.	Етнопсихологія / Психологія народів	3	залік
ВБ2.4.	Психологія сім'ї / Сімейне психологічне консультування	3	залік
ВБ2.5.	Асистентська практика	4,5	
Загальний обсяг вибірових компонент		23,5 кредиту ЄКТС	
Загальний обсяг освітньої програми		90 кредитів ЄКТС	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

До підсумкової атестації допускаються студенти, які успішно виконали всі вимоги навчального плану освітньо-професійної програми «Психологія» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія.

Атестація випускників освітньо-професійної програми спеціальності 053 Психологія проводиться у формі комплексного кваліфікаційного екзамену з психології та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням освітньої кваліфікації: магістр психології.

Комплексний кваліфікаційний екзамен з психології містить чотири складових:

перша – теоретичне питання з психології вищої школи, відповідь на яке готується в письмовій формі; максимальна кількість балів – 30;

друга – теоретичне питання з теоретико-методологічних проблем психології, відповідь на яке готується в письмовій формі; максимальна кількість балів – 30;

третя – питання з психологічної служби, відповідь на яке готується в письмовій формі; максимальна кількість балів – 30;

четверта – презентація власного (наукового та / або методичного) доробку (опубліковані тези або стаття, або посібник); максимальна кількість балів – 10.

При відповіді на запитання студент повинен вміти в необхідних випадках підкріпити теоретичні положення прикладами з досвіду своєї роботи. Кваліфікаційний екзамен здійснюється у формах особистої презентації студентом здобутих компетентностей, які дозволяють визначити рівень досягнення програмних теоретичних результатів навчання.